



OILA IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK MUHITINING O'SMIR QIZLARNING HAYOTIY REJALARI VA KELAJAK UMIDLARIGA TA'SIRI

Berdaq nomidagi QDU amaliy psixologiya yo'nalishi talabasi

Jumamuratova Ayzada

ANNOTATSIYA. Mazkur ilmiy maqolada oila ijtimoiy-psixologik muhitining o'smir qizlarning hayotiy rejalari va kelajak umidlariga ta'siri masalasi keng yoritilgan. Oila muhitidagi emotsional qo'llab-quvvatlash, ota-onalararo munosabatlar, tarbiya uslublari va psixologik xavfsizlik omillarining o'smir qizlarning shaxs sifatida shakllanishi, kelajakni rejalashtirish jarayoniga ta'siri ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilingan. Tadqiqot davomida zamonaviy psixologik yondashuvlar, xorijiy va mahalliy olimlarning qarashlari umumlashtirilgan.

Kalit so'zlar: oila muhiti, ijtimoiy-psixologik muhit, o'smir qizlar, hayotiy reja, kelajak umidi, shaxs rivoji.

KIRISH. Jamiyat taraqqiyotida sog'lom, mustaqil fikrlovchi, maqsadli yosh avlodni voyaga yetkazish muhim ahamiyatga ega. Bu jarayonda oilaning o'rni beqiyosdir. Ayniqsa, o'smirlik davrida qiz bolalarning hayotga munosabati, kelajak rejalari va umidlari ko'p jihatdan oiladagi ijtimoiy-psixologik muhit bilan belgilanadi. Oila – bu shaxsning ilk ijtimoiylashuv makoni bo'lib, unda bolaning qadriyatlari, dunyoqarashi va hayotiy maqsadlari shakllanadi.



ASOSIY QISM. Oila ijtimoiy-psixologik muhiti deganda oila a'zolari o'rtasidagi munosabatlar, emotsional holat, tarbiya uslublari va o'zaro hurmat tushuniladi. Psixologlarning ta'kidlashicha, qulay oilaviy muhitda ulg'aygan o'smir qizlar kelajakka nisbatan ijobiy munosabatda bo'ladi, aniq hayotiy rejalarga ega bo'ladi.

Ota-onalarning farzandga bo'lgan e'tibori, qo'llab-quvvatlashi va ishonchi o'smir qizlarda o'ziga bo'lgan ishonchni shakllantiradi. Aksincha, oiladagi nizolar, befarqlik va emotsional sovuqlik qizlarning kelajak haqidagi umidlarini susaytiradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, oilaviy konfliktlar ko'p bo'lgan muhitda ulg'aygan o'smirlar hayotiy rejalarda noaniqlik va pessimistik qarashlarga ega bo'ladi.

O'smirlik davri – bu shaxsning o'zini anglash, kasbiy yo'nalishni tanlash va hayotiy maqsadlarni belgilash bosqichi hisoblanadi. Ushbu davrda oilaning psixologik qo'llab-quvvatlashi qizlarning mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Ota-onalar tomonidan berilgan ijobiy baho va rag'bat o'smir qizlarning kelajakka bo'lgan ishonchini oshiradi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, oila ijtimoiy-psixologik muhiti o'smir qizlarning hayotiy rejalari va kelajak umidlarining shakllanishida muhim omil hisoblanadi. Sog'lom va qo'llab-quvvatlovchi oilaviy muhit qizlarning shaxsiy va kasbiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli, oilada sog'lom psixologik muhitni shakllantirish jamiyat taraqqiyoti uchun muhim vazifalardan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Vygotskiy L.S. Psixologiya rivojlanishi nazariyasi.
2. Erikson E. Shaxs rivojlanish bosqichlari.
3. O'zbekiston Respublikasi oilaviy psixologiya bo'yicha manbalar.